

DREPTUL

EGISLATIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENTA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTAMÂNĂ

Sub conducerea D-lui SILIU RĂDULESCU Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
15, STR. JULES MICHELET, 15

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR
1 Nov. 1893 — 17 Aug. 1931

Grigore Puricescu. — *Obligația moștenitorilor soțului de a procura soției răsăv văduvă abitațiunea.*

Jurisprudența Română. — *Inalta Curte de Casație S. II-a.*

— Divorț. — Pensie alimentară după desfacerea căsătoriei.

— (C. Cantacuzino cu Georgeta Cantacuzino).

Curtea de Apel din București S. I-a. — Asanarea datoriilor.

— Art. 74 din legea de lichidare. — (Soc. Dacia-România

cu Jeana Zătreanu).

Curtea de Apel din București S. I-a. — Lucru judecat. —

Instanță penală. — Testament. — Executor testamentar. —

(C. D. Kivu cu Ministerul Instrucțiunii).

Tribunalul Ilfov Secția I-a com. — Pivilegii. — Prioritate. —

(Banca Danubiana cu Judele Sindic al falimentului Ciobanu).

Judecătoria Ocol II Urban București. — Cambie. — Acțiune.

— Prescripție. — (Krumn Stoianoff cu Haralambie Radonovschi.)

Bibliografie.

Obligația impusă de art. 1279 din C. Civ. moștenitorilor soțului, de a procura soției răsăv văduvă abitațiunea, se menține sau nu și în cazul în care soții locuiesc imobilul proprietatea soției?

Prin decizia civilă cu No. 297 din 24 Octombrie 1934, Curtea de apel din București S. III, publicată în Dr. No. 1 din 13 Ianuarie 1933, discutând condițiile de aplicare ale articolului 1279 c. civ. se pronunță în sensul că „obligatiunea impusă de art. 1279 c. civ. moștenitorilor soțului, de a procura soției răsăv văduvă abitațiunea, încetează atunci când soții locuind în imobilul soției, aceasta continuă să-și păstreze și după ce a rămas văduvă, locuința pe care a avut-o în timpul căsătoriei, căci a se acorda și în acest caz soției văduve o indemnizație, pentru locuința, ar fi a se acorda cu titlul de abitațiune mai mult decât avea sub această formă, în timpul căsătoriei, contrar înțelesului art. 1279 c. civ.”

Nu împărtășim modul acesta de a vedea. Din citirea articolului 1279 c. civ. nu reiese de nicăeri, că soția văduvă care a locuit împreună cu soțul în locuința sa, după moartea soțului, dacă continuă să locuiască în același imobil, nu are dreptul la abitațiune.

Articolul 1279 c. civ. nu face nici o distincție între văduva care a locuit împreună cu soțul său în imobilul proprietatea sa și cea care a locuit în imobilul proprietatea soțului.

În toate cazurile spune art. 1279 c. civ. abitațiunea în cursul aceluși an și veșmintele de dolii, trebuiesc a se procura femeii din succesiunea bărbatului său.

Drepturile conferite prin art. 1279 c. civ. văduvei, nu pot fi considerate ca o liberalitate a bărbatului, ci ca un omagiu adus nenorocirii sale și un drept propriu al femeii.

Legiuitorul nu a voit ca văduva unui bărbat bogat,

să-și întrerupă deodată și fără nici o tranziție obiceiurile ce contractase în timpul căsătoriei. — Legea spune Dem. Alexandrescu, îi vine în acest scop în ajutor, organizând o protecțiune care se impune prin starea ei socială. (Alex. T. VIII p. I. pg. 576), prin urmare abitațiunea în cursul anului de dolii și hainele de dolii se vor procura femeii din succesiunea bărbatului, puțin importă dacă soții cât au trăit împreună, locuiau sau nu în casa femeii.

„La femme ne doit pas pleurer le mari a ses dépens”.

În drept, abitațiunea cuprinde tot ce este necesar, nu numai femeii, dar familiei și chiar slugilor sale, memoria defunctului urmând a fi onorată, conform fa-verei și rangului lui social — (Rodiere et Pont — Contrat de mariage — III 1952 p. 488 — Benoit Tr de la dot. II 146 fi. 304.)

De altfel aceeași jurisprudență arată că numai în cazul în care casa în care locuiau soții în timpul căsătoriei, ar fi fost lăsată femeii în uzufruct sau în plină proprietate, ea nu ar avea dreptul în cursul anului de dolii la abitațiune deci, per a contrario, femeia are dreptul la abitațiune, chiar atunci când soții au locuit în casa femeii. În speța soluționată de hotărârea Curții de apel la care ne referim, văduva, din cauza decesului soțului său, nu a mai putut locui în întreg imobilul pe care îl locuia în timpul căsătoriei cu soțul, căci prin dispariția lui, a dispărut și averea soțului, din veniturile căruia se întreținea întreg imobilul, așa că prin deces, străngându-se la încăperile strict necesare, nu a mai avut posibilitatea să trăiască, în timpul anului de dolii, în aceeași situație materială, morală și socială ca în timpul căsătoriei.

Acestea sunt considerațiunile pentru care nu împărtășim hotărârea curții, fiind de părere că femeia, chiar dacă a locuit împreună cu soțul în casa ei, are dreptul în conformitate cu art. 1279 c. civ. nu numai la veșmintele de dolii, dar și la abitațiune.

Grigore Puricescu
avocat

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ
INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II-a
Audiența dela 25 Mai 1935

Președinția D-lui Const. G. Rătescu, Președinte
Constantin Cantacuzino cu Georgeta Cantacuzino
născută Diamandi

DIVORȚ. — PENSIE ALIMENTARĂ DUPĂ DESFACEREA CĂSĂTORIEI.
— CARACTERUL PE CARE ÎL ARE. — ART. 281 ȘI 998 C. CIV.

Cu toate că dispozițiunea art. 281 cod. civil

apare ca o aplicațiune a principiului general de responsabilitate, din art. 998 c. civil care obligă la repararea daunelor pricinuite prin faptele noastre, totuși, pensiunea prevăzută de art. 281 c. civil nu încetează de a fi o pensiune alimentară în sensul că, pe deoparte ea nu se datorește decât soțului aflat în lipsă, iar pe de altă parte, ea variază în raport cu trebuințele lui, determinate de situația pe care o pierde și cu capacitatea de plată a soțului culpabil, în așa mod încât să i se asigure și după despărțire, pe cât i se poate, același fel de viață pe care l avea și în timpul căsătoriei desfăcută fără vina lui.

No. 474. — Respinse recursurile făcute atât de către Constantin Cantacuzino cât și de Georgeta Cantacuzino născută Diamandi n contra deciziei 29/932 a Curței de apel din București S. IV-a.

Curtea deliberând,

In ce privește recursul soțului.

Văzând motivul I de casare :

Având în vedere că prin deciziunea cu No. 29/932, supusă recursului, Curtea de Apel din București S. IV, admitând apelul făcut de intimata Georgeta C. Cantacuzino, contra sentinței cu No. 341/931 a Tribunalului Ilfov S. I-a, a admis și acțiunea de divorț intentată de numita, împotriva soțului său, recurentul Const. Cantacuzino, pentru injurii grave și violențe, declarând desfăcută căsătoria dintre dânsii în favoarea soției și obligând pe soț să-i plătească o pensie viageră de 12000 lei lunar, cu începere dela desfacerea căsătoriei ;

Că, pentru a decide astfel, Curtea motivează că din depozițiunile martorilor propuși de intimată și audiați la prima instanță rezultă, în mod neîndoios că recurentul Const. Cantacuzino s'a datat la acte de violență asupra ei, de așa natură, încât o conviețuire conjugală este imposibilă ;

Că, examinând aceste dispozițiuni, Curtea constată că intimata era injuriată, brutalizată și chiar lovită de către soț ; că, acesta provoacă nefârșite certuri, prin lipsurile de acasă și întârzierile în oraș, cu mult peste ora mesii ; că, din toate probele administrate — a daugă Curtea — se degajează precis intențiunea soțului de a rupe legătura conjugală, provocând scene imposibile de suportat, prin îndepărtarea sa dela îndatoririle de ordin moral, prin dezinteresarea complectă de soție, după cum rezultă și din scrisoarea sa, adresată soției în ziua de 10 Iulie 1929, în care între altele, îi spunea că „după această dată veți face ce veți voi, „veți merge unde veți voi, sunt cheștiuni cari nu mă „pot interesa”, scrisoarea invocată cu ocaziunea unei prime acțiuni de divorț, dar pe care Curtea înțelege să pună temei și în acțiunea de față, conform art 225 din codul civil ;

Având în vedere că, ocupându-se și de martorii soțului, cu cari acesta voia să demonstreze nevinovăția sa, Curtea înlătură depozițiunile lor, parte ca nesincere, parte ca neserioase și pe unele ca neverosimile, argumentând pe larg și substanțiat pentru ce nu poate pune temei pe asemenea probe ;

Considerând că aprecierea valorii probante a dovezilor administrate într'un proces aparținând instanțelor de fond ca un drept suveran și exclusiv ; că în exercitarea acestui drept, instanțele de fond sunt libere să admită sau să respingă o probă și să-i dea orice interpretare, fără să se poată susține că au comis un exces de putere, dacă aprecierea lor este motivată

și dacă nu are la bază vre-o denaturare sau eroare grosieră de fapt ;

Că, întrucât, în speță, partea I a motivului poartă tocmai asupra unei asemenea aprecieri motivate, ne-combătută pentru denaturare sau eroare grosieră, această parte se înlătură ca nefondată ;

Considerând, în ce privește partea II a motivului, prin care se invoacă violarea art. 123 și 124 pr. civilă, că aceste texte nu prescriu ca actele de cari s'au servit părțile litigioase să fie depuse neapărat la dosar, ci numai că hotărârea pronunțată va cuprinde, între alte mențiuni, și arătarea pe scurt a acestor acte, sub sancțiunea unei simple pedepse disciplinare pentru cel vinovat (art. 123), fără ca validitatea hotărârii să fie subordonată îndeplinirii acestei formalități, sau ca să rezulte vre'o nulitate în caz de omisiune ;

Că, de altfel, întrucât în deciziunea atacată se găsește reproduș pasagiul din scrisoarea trimisă intimății din care, în coroborare și cu alte probe, Curtea deduce intențiunea recurentului de a-și abandona soția și lipsa lui de interes pentru dânsa, dispozițiunile art. 123 proc. civ., sunt satisfăcute și, deci, nu poate fi vorba de violarea lor ;

Că și această a doua parte a motivului de casare fiind neîntemeiată, motivul se înlătură în întregime.

Văzând motivul II de casare ;

Având în vedere, că, acordând soției intimate o pensie viageră de 12.000 lei lunar, în conformitate cu art. 281 din codul civil, Curtea motivează aceasta pe considerațiunea că, recurentul nu a dat intimății nici un avantaj spre a-i asigura subsistența ; că, întrucât numita rămâne fără mijloace suficiente de întreținere după desfacerea căsătoriei, fapt necontestat de soț și care nu poate fi combătut prin nici o dovadă contrară în lipsă de act dotal și întrucât soția ademenită de perspectivele u'ei căsătorii mai strălucite, s'a despărțit de primul ei soț pentru a lua pe recurentul Const. M. Cantacuzino, acesta îndemnând, pe intimată a desface prima căsătorie, și a angajat responsabilitatea și, în consecință, trebuie obligat a-i servi o pensie viageră atâta timp cât va fi necesar ;

Că, în stabilirea cuantumului acestei pensii, Curtea a ținut seamă de împrejurarea că soțul, cu ocaziunea judecării procesului anterior de pensie alimentară în timpul instanței de divorț, a declarat că se obligă a plăti soției suma de 48.000 lei lunar iar prin deciziunea cu No. 141/931 rămasă definitivă și investită cu formula executorie, a fost obligat să-i plătească 60.000 lei lunar, ceea ce constituie, după aprecierea Curții de fond o dovadă suficientă despre veniturile soțului, așa încât ea fixează la 12.000 lei pensiunea ce urmează a se plăti soției intimate, cu începere dela desfacerea căsătoriei ;

Având în vedere că, prin motivul II de casare recurentul pretinde că s'a violat art. 1169 c. civ., și a comis exces de putere Curtea, când afirmă că starea de sărăcie a intimății este necontestată, deși ea trebuia dovedită și că în lipsa actului dotal, era inadmisibilă dovada contrară în apărare ; că, recurentul mai invocă, deasemenea, violarea art. 281 și reaua aplicațiune a art. 998 c. civ., prin condamnarea lui la daune din cauza desfacerii primei căsătorii a intimății ; că, în sfârșit, Curtea nu putea să ia drept bază, în fixarea cuantumului pensii alimentare, declarațiunea și deciziunea intervenită în procesul anterior, procedare care constituie o nemotivare și o violare a art. 1201 c. civil ;

Considerând că, pensiunea de întreținere prevăzută de art. 281 din codul civil este mai mult o indemnizare acordată soțului nevinovat, pentru prejudiciul cauzat prin fapta celuilalt soț, care a provocat desfa-

cere căsătoriei, la adăpostul căreia cel dintâi își are asigurată existența;

Că, dispozițiunea art. 281 cod. civil apare astfel ca o aplicațiune a principiului general de responsabilitate a art. 998 c. civil, principiu care obligă la repararea daunelor pricinuite prin faptele noastre; că, dreptul la pensiuine al fostului soț are la bază mai ales ideea de culpă și el derivă din delictul civil săvârșit de soțul împotriva căruia divorțul a fost pronunțat;

Considerând, că, întrucât acesta este fundamentul juridic al pensiuinii după despărțenie, este de toată evidența că, numai desfacerea căsătoriei contractate cu el poa e angaja răspunderea soțului culpabil, nu și a unei căsătorii anterioare, la care soțul nevinovat ar fi renunțat din cauza avantajelor oferite de uniunea cu cel obligat la pensiuine;

Că, în speță, Curtea nu vorbește de prima căsătorie a intimitei pentru a deduce exclusiv din desfacerea ei temeiul legal al obligațiunii de responsabilitate a recurentului, ci a voit numai să accentueze responsabilitatea decurgând pentru el din dizolvarea căsătoriei actuale și să învedereze, în același timp și prejudiciul suferit de soție, care în urma promisiunilor făcute avea tot dreptul să creadă în durabilitatea noii legături conjugale și dacă a fost înșelată în speranțele ei legitime și silită a renunța la a doua căsătorie, pentru care făcuse sacrificii, recurentul este dator să o indemnizeze în conformitate cu textele de mai sus; că, în asemenea condițiuni, nu se poate vorbi de violarea art. 281 și 998 cod. civil;

Considerând în ce privește celelalte obiecțiuni formulate de recurent, că, în principiu, cu tot caracterul ei pronunțat de indemnitate și de reparațiune pecuniară, pensiuinea prevăzută de art. 281 c. civ., nu încetează de a fi o pensiuine alimentară în sensul că, pe de o parte, ea nu se datorește decât soțului aflat în lipsă, iar, pe de altă parte, că ea variază în raport cu trebuințele lui, determinate de situațiunea pe care o pierde și cu capacitatea de plată a soțului culpabil, în așa mod, încât să i se asigure și după despărțenie, pe cât se poate, acelaș fel de viață pe care îl avea și în timpul căsătoriei deslăcută fără vina sa;

Că, prin urmare, potrivit normelor admise în materie și însuș textului art. 281, starea de relativă sărăcie a soțului și lipsa lui de mijloace trebuie dovedită și stabilită pentru a i se recunoaște dreptul său la pensiuine;

Că, în speță, Curtea pentru a stabili starea de sărăcie soției, se întemeiază în primul loc pe recunoașterea făcută de recurent în ce privește această stare;

Având în vedere că, recurentul afirmă că această constatare ar fi făcută cu denaturare, întrucât nu numai că nu a făcut o asemenea recunoaștere, dar dimpotrivă, prin concluziunile sale, a cerut formal ca reclamanta să fie obligată a face această dovadă;

Având în vedere că, în fapt, este exact că recurentul nu a făcut o atare recunoaștere în stabilirea stării de sărăcie a soției nu s'a întemeiat numai pe recunoașterea pe faptul că soția nu a avut act dotal, împrejurare din care Curtea a dedus, pe cale de prezumțiune, fără exces putere și violare de lege, și numai în baza dreptului ei suveran de apreciere a probelor, că soția nu a avut avere personală, constatare pe care soțul nici n'a cerut să o combată prin dovada contrară, spre a putea pune în discuțiune, chestiunea admisibilității ei;

Că, prin urmare, din aceste puncte de vedere, critica pe care o face recurentul deciziunii Curții este cu totul nefondată;

Considerând, deasemea, că nici obiecțiunea formulată de recurent împotriva modului cum s'a ajuns la fixarea cifrei pensiuinii nu este mai temeinică, deoarece Curtea nu ia drept bază deciziunea și declarațiunea intervenite în procesul anterior de pensiuine alimentară, decât pentru constatarea unei simple chestiuni de fapt — mijloacele materiale ale soțului, — necesară la aprecierea quantumului pensiuinii la care acesta urma să fie obligat; că, procedând astfel, nu se poate susține că instanța de fond ar fi atribuit zisei deciziuni autoritate de lucru judecat, când ea i-a sãrvit numai ca un element de apreciere, pe care era liberă să-i ia de oriunde, chiar dintr'o hotărâre străină; că, deci, nu poate fi vorba de nemotivare sau de violarea art. 1201 cod. civil;

Că, aceste condițiuni, motivele de casare invocate fiind neîntemeiate, recursul soțului are a se respinge;

În ce privește recursul soției;

Având în vedere că, întrucât Georgeta C. Cantuzino a declarat în instanță că renunță la recursul ce a făcut, acest recurs urmează a se respinge ca nesustținut;

Pentru aceste motive, respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. I-a

Audiența dela 4 Martie 1935

Președinția D-lui Mircea Possa, consilier

Societatea Generală de Asigurări „Dacia-România cu
Jeana Zătreaanu

ASANAREA DATORIILOR. — CONVENȚIUNI INTERVENITE ÎNTRE CREDITORI ȘI DEBITORI. — ART. 74 DIN LEGEA DE LICHIDARE DE LA 7 APRILIE 1934.

După textul legii din 7 Aprilie 1934, nu or ce înțelegere intervenită între creditori și debitori în cursul aplicării legilor de conversiune din anii 1932 și 1933 a fost menținută prin actualul art. 74, ci numai acele convențiuni, cari se referă la datorii ce intrau în cadrul de aplicare a legii de conversiune ce se găsea în vigoare la data încheerii convențiunei.

No. 68. — Respins ca nefondat apelul făcut de Societatea Generală de Asigurări „Dacia Românie” în contra sentinței civile cu No. 1103 din 10 Iulie 1934 a Trib. Ilfov S. II civ. cor în proces cu Jeana Zătreaanu.

Curtea,

Asupra apelului declarat de Societatea Generală de Asigurări „Dacia Românie” împotriva sentinței No. 1103 din 10 Iulie 1934 a Trib. Ilfov secția II-a civ. cor., prin care a fost respinsă acțiunea intentată de zisa societate împotriva Jeanei Zătreaanu;

Având în vedere că prin acțiunea sa, Societatea Dacia Românie, cerea în calitate de creditoare ipotecară în baza art. 69 al. ultim din legea lichidării datoriiilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, să se constate că debitoarea Jeana Zătreaanu nu poate beneficia de dispozițiunile acestei legi, fiindcă a intervenit între părți o convențiune, sub imperiul legii de asanare din 19 Aprilie 1932, cu privire la plata datoriei, convențiune, care urmează a fi respectată potrivit art. 74 al. noiei legi;

Având în vedere că din actele dosarului și concluziile părților se constată în fapt că la 14 Februarie 1930, Soc. Dacia Românie a împrumutat pe Jeana

Zătreanu cu suma de 1.250.000 lei, pe termen de doi ani, cu procente de 17 la sută pe an, plătitibile anticipat și cu garanție ipotecară în rangul al treilea în imobilul din București Strada Maria Rosetti, fostă Strada Spiridon No. 43, fost 35, fost 19, cu întreg terenul, cu toate construcțiile, instalațiile și îmbunătățirile de orice fel, ce sunt sau se vor mai face pe el, imobil proprietatea debitoarei; că la 6 Iulie 1932, părțile convin printr'un act adițional să prelungească termenul împrumutului cu 5 ani și să scadă procentul la 10 la sută, plătitibil posticipat; că prin același act debitoarea declară că suma împrumutată nu a avut o destinație agricolă și prin consecință nu înțelege să invoce pentru această datorie, beneficiile legii asanării datoriilor agricole din 19 Aprilie 1932; Că în urma apariției legii din 7 Aprilie 1934 și anume la 3 Mai 1934, debitoarea introduce o declarație conform noii legi, prin care invocă beneficiile acesteia pentru toate datoriile sale; că, în această situație creditoarea „Dacia România” face prezenta cerere, susținând în primul rând că, prin art. 74 al. 1 al legii în vigoare, menționându-se condițiunile încheiate între creditori și debitori, ulterior datei de 19 Aprilie 1932, care este data apariției primei dintre legile de conversiune a datoriilor, debitoarea Jeana Zătreanu, rămâne obligată la plata datoriei, conform actului adițional din 6 Iulie 1932 și deci nu mai poate beneficia de dispozițiunile noii legi de lichidare din 7 Aprilie 1934;

Având în vedere că prin al. 1 al art. 74, se recunosc valabile toate înțelegerile încheiate între creditori și debitori sub imperiul legilor din 19 Aprilie, 26 Octombrie 1932 și 14 Aprilie 1933, precum și toate înstrăinările sau constituiri de drepturi reale, făcute cu respectarea legilor în vigoare, în momentul facerii lor;

(Considerând, că prin expresiunea „toate înțelegerile încheiate între creditori și debitori, sub imperiul legilor din” legiuitorul a înțeles să se refere la convențiunile încheiate cu debitorii ce intrau în prevederile acelor legi de lichidare a datoriilor;

Că, aceasta reese mai deslușit din dispozițiunile al. 2 al actualului art. 74, care ocupându-se de renunțările debitorilor la beneficiul conversiunii, menține efectele acelor renunțări care s'au produs „sub imperiul legilor prevăzute în aliniatul precedent”, ori, este netăgăduit, că, în acest al doilea aliniat legiuitorul a vroit să indice, prin modul său de a se exprima, nu numai o perioadă de timp în cursul căreia declarațiunile intervenite ar fi valabile, ci s'a referit la debitori, a căror datorii intrau sub regimul legilor anterioare de conversiune, căci numai în acest caz se putea concepe o renunțare la beneficiile acelor legi; că, însă, aceiași expresiune întrebuințată de legiuitor în ambele aliniate ale art. 74, nu poate avea decât același înțeles;

Că, prin urmare, după textul legii din 7 Aprilie 1934, nu orice înțelegere intervenită între creditori și debitori, în cursul aplicării legilor de conversiune din anii 1932 și 1933, a fost menținută prin actualul

art. 74, după cum susține societatea apelantă, ci numai acele convențiuni, cari se referă la datorii ce intrau în cadrul de aplicare a legii de conversiune ce se găsea în vigoare la data încheerii convențiunei;

Că, în adevăr, din exprimarea art. 74, rezultă că legiuitorul a urmărit, prin dispozițiunile acestui text, reglementarea situațiunilor, create prin aplicarea vechilor legi de conversiune, ocupându-se în acele patru aliniate ale acestui articol, numai de acte petrecute sub regimul și în conformitate cu acele legi și anume de înstrăinările făcute cu respectarea susziselor legi, de renunțările debitorilor la beneficiul lor, de transacțiunile intervenite între săteni și Băncile Populare, de ofertele de plată prevăzute prin legea de la 14 Aprilie 1933, la care se adaugă și convențiunile încheiate între creditori și debitori sub regimul legilor anterioare și că legiuitorul nu s'a preocupat câtuși de puțin, la elaborarea art. 74, de soarta convențiunilor ce intrau în sfera dreptului comun;

Considerând că intențiunea de a nu se ocupa de asemenea convențiuni a fost în mod neîndoelnic manifestată prin suprimarea unui aliniat din art. 79 al proiectului de lege, devenit art. 81 al legii și din explicațiunile date cu acel prilej în Cameră de către un membru al Comitetului delegaților;

Că în adevăr prin art. 79 al proiectului, acordându-se facilității de plată debitorilor agricoli sau urbani cari nu pot beneficia de reducerea datoriilor, se mențineau însă în vigoare, printr'un deosebit aliniat, înțelegerile încheiate de acești debitori, conform art. 73; că, observându-se, în urmă, că aceste convențiuni deși puteau fi încheiate în timpul cât au fost în vigoare legile anterioare de conversiune nu erau însă încheiate în executarea acelor legi, ci potrivit dreptului comun, s'a admis suprimarea susziselui aliniat, iar această suprimare este justificată de către deputatul M. Oromolu, tocmai pe considerațiunea de a pune de acord dispozițiunile art. 81 cu acele ale art. 74, prin care nu se țineau în seamă convențiunile încheiate cu debitorii ce nu intrau în prevederile legilor de conversiune;

(Că, cu acest prilej, deputatul Oromolu, explică astfel, înțelesul art. 74 al legii: „Cu alte cuvinte legea spune următorul lucru: dacă este o convențiune întemeiată pe dispozițiunile legilor, pe cari noi le abrogăm astăzi, această convențiune se respectă. Ne-am întrebat ce se face cu convențiunile făcute, nu pe baza acestor legi, dar de frică, cum ar fi o convențiune care intra în legea conversiunii de astăzi, de exemplu, dar nu intra în legile vechi. Răspunsul nostru a fost: aceasta nu poate fi o convențiune, care trebuie respectată. Nu s'a pus însă în dispozițiunile art. 70 devenit 74 al legii — nimic cu privire la aceste convențiuni, pentru că ele nu trebuiau să rămână valabile”.

Că față de intențiunea clară a legii, astfel cum rezultă din textul ei și din desbaterile parlamentare, actul adițional din 6 Iulie 1932, invocat de apelantă nu poate fi menținut în vigoare, deoarece deși a fost

încheiat în timpul legii din 14 Aprilie 1932, însă debitoarea nu beneficia față de apelantă de dispozițiunile acelei legi de conversiune, după cum rezultă din propria declarațiune a debitoarei, cuprinsă în actul invocat și acceptată, la acea dată, de apelantă;

Având în vedere că societatea apelantă susține în al doilea rând că prin actul adițional s'a operat o novațiune a creanței inițiale, iar convenția nouă nu întrunește condițiunile cerute de legea din 7 Aprilie 1934;

Considerând că din dispozițiunile art. 74, examinate mai sus, rezultă că toate convențiunile dintre creditor și debitor, între cari se cuprind și acele ce au avut de efect de a nova o creanță anterioară a părților, nu pot înlătura pe debitor de la beneficiul legii de conversiune din 7 Aprilie 1934, decât dacă întrunesc condițiunile cerute de al. 1 al citatului articol, adică dacă sunt făcute sub imperiul legilor anterioare de conversiune; că, deci, convențiunilor cari nu îndeplinesc această condițiune a legii, după cum s'a arătat că este convențiunea, în speță, nu li se recunosc nici un efect față cu legea conversiunii, oricare ar fi fost efectul lor din punctul de vedere al dreptului civil;

Având în vedere că apelanta susține, că în al treilea rând, actul adițional din 6 Iulie 1932, cuprinde o renunțare din partea debitoarei la beneficiile conversiunii;

Considerând că, prin art. 74 al. II, renunțările la beneficiul legilor anterioare de conversiune, sunt menținute prin actuala lege dacă sunt intervenite ca și convențiunile de lichidare a datoriilor sub imperiul legilor de conversiune din anii 1932 și 1933; că deci, pentru aceleași motive, pentru cari actul adițional din 6 Iulie 1932, nu-și poate menține efectele sale ca aranjament de plată convenit între părți, nu-și va putea produce efecte nici în ce privește renunțarea la beneficiul conversiunii;

Că, pe lângă aceasta actul adițional invocat, nu cuprinde în fapt o renunțare la beneficiul conversiunii reglementate prin legea de la 14 Aprilie 1932, ci o declarație că datoria nu îndeplinea cerințele art. 1 din acea lege; că o asemenea declarațiune exclude posibilitatea unei renunțări, căci nu se poate renunța la ceea ce însăși partea recunoaște că nu are drept;

Având în vedere că prin motivele de apel se susține că intimata nu a făcut dovada că îndeplinește celelalte condițiuni necesare pentru a beneficia de dispozițiunile legii din 7 Aprilie 1934;

Având în vedere că aceste motive nu au fost dezvoltate oral; că de altfel este și neîntemeiat deoarece sarcina probei incumbă reclamantei, care în speță, era societatea „Dacia România” în acțiunea sa provocatorie;

Că așa dar, nici unul din temeiurile apelului de față nefiind fondat, apelul urmează a fi respins cu 1.000 (una mie) lei cheltueli de judecată apreciate de Curte.

Pentru aceste motive redactate de d-l Consilier Mircea Possa, respinge.

Semnați: *Mircea Possa, V. Bordeianu, Sava Radovan.*

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. I-a

Audiența de la 12 Decembrie 1934

Președinția D-lui Gh. T. Ionescu, președinte

Const. C. D. Chivu cu Ministerul Instrucțiunii Publice.
Cultelor și Artelor

LUCRU JUDECAT. — INSTANȚĂ PENALĂ. — SENTINȚĂ. — CONSIDERENȚE. — DISPOZITIV. — AUTORITATE FAȚĂ DE INSTANȚA CIVILĂ. — ART. 1201 C. CIVIL.

TESTAMENT. — EXECUTOR TESTAMENTAR. — SEZINĂ. — ACORDAREA EI PRIN TESTAMENT PESTE TERMENUL ÎNGĂDUIT DE LEGE — DACĂ ATRAGE NULITATEA TESTAMENTULUI. — ART. 910, 911 ȘI 912 COD. CIVIL.

TESTAMENT. — SUGESTIUNE ȘI CAPTATIUNE. — ANULAREA LIBERĂLITĂȚII. — DOL. — FRAUDĂ.

1) Cu toate că excepțiunea lucrului judecat trebuie să reiasă din însuși dispozitivul unei sentințe. totuși atunci când acest dispozitiv nu are o dezvoltare suficientă, el urmează a fi completat cu motivele cari îl susțin și cari fac corp cu el.

Prin urmare chiar dacă în dispozitivul unei sentințe penale se cuprinde numai achitarea inculpatului, totuși constatarea instanței penale, făcute în considerente, ca testamentul deși fals, însă inculpatul nu s'a servit de el cu bună știință, pentru care motiv este achitat constituie în cea-ce privește constarea falșității testamentului, lucru judecat, ast-fel că această chestiune numai poate fi dedusă în instanța de judecată civilă, fără violarea art. 1201 cod. civil.

2) Faptul că printr'un testament s'a lăsat executorilor testamentari posesiunea întregii averi, nu numai mobile dar și imobile și pentru o durată care ar depăși termenul de un an fixat prin art. 911 cod. civil, nu poate să atragă nulitatea testamentului, ci dă drept numai ca erezii, potrivit art. 912 cod. civil, să scoată din posesiune pe executorii testamentari.

3) Atât sugestiunea cât și captatiunea, nu pot constitui o cauză de nulitate a liberalității decât numai în cazul când se produc prin dol și fraudă, de natură a aduce o atingere morală la libertatea testatorului, inducându-l în eroare, într'un mod grav, ast-fel că această eroare să fie singurul motiv al liberalității, sau să-i fi inspirat o voință diferită de cea pe care ar fi avut-o dacă era la propria sa inspirație.

No. 341. — Respings ca nefondat apelul făcut de către C. D. Chivu în contra sentinței civile No. 312 din 20 Martie 1931 a Trib. Ilfov S. I-a civ. cor. în proces cu Statul Român reprezentat prin Ministerul Instrucțiunii Publice, al Cultelor și Artelor

Curtea,

Deliberând asupra apelului de mai sus;

Având în vedere susținerile părților și actele de la dosar;

Având în vedere că Ministerul intimat prin peti-

țiunea introductivă de instanță, a chemat în judecată pe apelant, cerând a se constata că testamentul, cu data de 22 Martie 1917, lăsat de defunctul Vasile Dimitriu, fost cu ultim domiciliu în comuna Bălteni Județul Dâmbovița, este fals și în consecință pe baza testamentelor olografe: din 6 Mai 1913 și 14 Ianuarie 1916, apelantul să fie obligat a lăsa în plină și absolută proprietate intimatului, averea mobilă și imobilă, prevăzută în inventarele dresate de către d-l Jude Supleant, al Trib. Hfov secția I-a c. c., cum și în acela dresat de către d-l Judecător al Ocolului Ghergani jud. Dâmbovița, la 6 Septembrie 1917, întrucât prin acele testamente Ministerul Instrucțiunii și Cultelor a fost instituit legatar universal, al întregii averi.

Că, Tribunalul, admitând acțiunea, astfel cum a fost formulată, Constantin Chivu atacă sentința cu prezentul apel;

Având în vedere că din actele de la dosar rezultă în fapt că: la 24 Aprilie 1917, încetează din viață în comuna Bălteni județul Dâmbovița, Vasile Dimitriu, care prin testamentul său olograf de la 6 Mai 1913 lasă întreaga sa avere mobilă și imobilă Statului reprezentat prin Ministerul Instrucțiunii și Cultelor, sau prin Ministerul de care va depinde școala ce voește a înființa;

Că, cu ocazia inventarierei averii rămasă de la defunct, se găsește un alt testament olograf, datat 14 Ianuarie 1916, prin care deasemenea numitul lasă, Ministerului Instrucțiunii și Cultelor, nuda proprietate a întregii sale averi;

Că, în timp ce se efectuau formalitățile punerii în posesie, se găsește un alt testament, cu data de 22 Martie 1917, prin care se institue ca legatar universal al întregii averi, Constantin Chivu, înlăturându-se astfel de la succesiune, Ministerul;

Că, pe baza acestui din urmă testament, Constantin Chivu este pus în posesia averii rămasă de la defunct, iar în urmă Ministerul, sesizat printr'un denunț că testamentul este fals, face o reclamație la Parchet, în urma căreia Chivu este trimis în judecata Tribunalului corecțional, pentru faptul că, cu bună știință s'a servit de un testament fals, proces, care se termină în mod definitiv, prin deciziunea No. 156 din 9 Martie 1928, pronunțată de Curtea de Apel din Constanța și prin care Constantin Chivu este achitat de delictul ce i se impută;

Având în vedere că intimatul invocând această deciziune, susține că există lucru judecat cu privire la faptul că testamentul este fals, întrucât această împrejurare este stabilită prin acea deciziune.

Având în vedere că instanțele penale, având singure calitatea de a decide în mod peremptoriu, potrivit normelor de drept penal, dacă faptul există, dacă intră în cadrul vre-unui text penal și dacă inculpatul este autorul, deciziunile lor cu privire la aceste puncte, au un caracter absolut;

Că, potrivit acestui principiu, este în deobște admis, că o sentință penală, constituie lucru judecat în civil,

numai cu privire la existența și caracterul delictuos, a faptului, supus jurisdicțiunii sale;

Având în vedere că dacă în principiu, această excepțiune, trebuie să reiasă din însăși dispozitivul unei sentințe, nu este mai puțin adevărat, că în cazul când acest dispozitiv nu are o dezvoltare suficientă, el urmează a fi complectat cu motivele, cari îl susțin; — sunt oare-cum un compliment necesar al său și fac ca atare corp cu el;

Că deci, în luminele acestor principii, urmează a se examina, dacă deciziunea penală invocată, constituie, cu privire la faptul că testamentul din 22 Martie 1917 este fals, lucru judecat, față de acțiunea civilă, ce face obiectul acestui apel;

Având în vedere că dispozitivul deciziunii penale No. 790 din 1928, pronunțată de Curtea de Apel Constanța și invocată de Minister, are coprinsul: „Achită pe C. Chivu de orice penalitate în acest proces”, care evident neavând o dezvoltare suficientă, urmează a se examina motivele pe cari se bazează această achitare și cari în consecință o justifică;

Având în vedere că la pagina 33, această deciziune cuprinde: „Considerând că în speță, Curtea deși constată că apelantul C. D. Chivu s'a servit de un testament fals, însă din cauza insuficienței dovezei că s'a servit de acest act cu bună știință, urmează a se pronunța achitarea sa”; rezervându-se părții civile calea unei acțiuni de drept comun”.

Având în vedere că aceste constatări ale instanței penale: că testamentul deși fals, inculpatul nu s'a servit de el cu bună știință, sunt evident elementele pe cari se bazează, direct, achitarea, deci motivele pe cari dispozitivul se sprijină fiind un compliment al său și cu care fac corp;

Că, deci potrivit principiilor de mai sus, în speță constatarea din deciziunea instanței penale, că testamentul este fals, constituie lucru judecat, față de acțiunea ce formează obiectul acestui apel și în consecință această chestiune nu mai poate fi dedusă în instanța de judecată civilă, fără violarea art. 1201 cod civil.

Că, odată acestea stabilite și testamentul invocat, ca titlu de proprietate, de către apelant înlăturat, urmează a se examina celelalte motive de apel;

Având în vedere că intimatul își întemeiază acțiunea de revendicare pe testamentele olografe, din 6 Mai 1913 și 14 Ianuarie 1916, aflate în copii la dosar, prin care defunctul Vasile Dimitriu lasă nuda proprietate a întregii sale averi mobile și imobile statului, reprezentat prin Ministerul de Instrucție și Culte, sau prin Ministerul de care va depinde școala, ce voește a înființa, cu obligațiunea de a plăti legatele prevăzute în testamente;

Având în vedere că la prima instanță, apelantul nerecunoscând scrisul și subscrierea testamentelor, ca fiind ale defunctului, s'au ordonat verificarea scriptelor, numindu-se ca expert pe d-l dr. Minovici, care după depunerea jurământului, a procedat la efectuarea lucrării, depunând raportul făcut în cauză

Că, întrucât însă apelantul care fusese obligat de

Tribunal a depune onorariul expertului, nu s'a conformat acestei obligațiuni, instanța l'a considerat decăzut din această dovadă și în consecință a considerat testamentele ca emanând de la decujus și deci valabile;

Având în vedere că în instanța de apel, Constantin Chivu, reiterând declarația sa, că nu recunoaște că scrisul și subscrierea din aceste testamente sunt ale defunctului V. Dimitriu, Curtea prin jurnalul din 24 Mai 1934, ordonă verificarea de scripte, însărcinând în acest scop pe expertul Stahl, cu efectuarea lucrării și dispunând ca onorariul să fie plătit de întinat, ca parte care se servește de testamente și căreia îi incumbă obligația dovezii valabilității lor;

Că, în urma acestora expertul Stahl, după depunerea jurământului prevăzut de lege, procedând la efectuarea lucrării, prin raportul de expertiză depus, conchide că: „Testamentele cu data de 6 Mai 1913 și cel cu data de 14 Ianuarie 1916, sunt scrise, datate și semnate propriu de defunctul testator Bazile Dimitriu”;

Având în vedere că cu privire la acest raport, apelantul obiectează în prim loc, că el nu ar fi o lucrare personală a expertului Stahl, care se inspiră de la raportul alcătuit de expertul Minovici, referindu-se în multe părți la expertiza făcută anterior de către acesta, care fusese desființată de Curte și considerată ca inexistentă.

Având în vedere că din examinarea întreg conținutului raportului întocmit de expertul Stahl, se constată că concluziile la care s'a ajuns au fost rezultatul unui studiu comparativ, făcut potrivit regulilor științei grafice, între cele două testamente olografe, nerecunoscute de apelant și peselile de comparație ce i'au fost puse la dispoziție;

Că sistemul de procedare al expertului Stahl, nu este identic cu acel al expertului Minovici — și că numai la pagina 10 a raportului cu privire la semnături, expertul Stahl se mărginește a se raporta și la fotografiile executate de expertul Minovici;

(Că această simplă raportare însă, în scop de a întări întrucâtva constatările personale ale expertului Stahl prin raportul său, nu poate evident să ridice caracterul personal al lucrării, considerând-o ca inspirată de raportul anterior;

Că așa fiind, această obiecțiune a apelantului este în parte inexactă în fapt și în parte, neîntemeiată;

Având în vedere că în al doilea loc apelantul obiectează că în raportul efectuat de expertul Stahl, ar exista contradicții între motivele raportului cum și între acestea și concluziunile trase și în fine între acestea din urmă și declarațiunile făcute de expert oral înaintea Curții;

Având în vedere că din examinarea conținutului raportului de expertiză, se constată că expertul Stahl, plecând în prim loc de la lungimea textelor testamentelor, trage o primă concluziune că aceasta constituie o prezumțiune puternică că nu poate să existe fals;

Că, apoi examenul ortografiei, a punctuației, a par-

ticularităților grafice duc la concluzia că ambele testamente au fost scrise de aceeași mână;

→ Că, dacă scrisul testamentului din 1916 este continuu tremurat, ovalele sunt poligonale, ductul e mai bățos, mai secadat, acestea sunt caracteristicile bătrâneței, cari se găsesc mult mai atenuate în 1913, fapt explicabil și care demonstrează că la 1916 testatorul era mai îmbătrânit și mai bolnav;

Că deasemeni faptul că pe de o parte hârtia testamentelor e destul de groasă ceea ce face ca detaliile fine să nu fie vizibile la plastografiere, iar pe de altă lipsa de tremurături suspecte, opriri în duct, retușări, corectări, etc., duc la concluzia că testamentele nu sunt false;

Că în ce privește împrejurarea că ambele testamente sunt scrise mai îngrijit decât piesele de comparație, lucru este explicabil, prin faptul că fiind vorba de un act important, era firesc să fie scris mai cu seamă de un om bătrân, încet, îngrijit și calculat;

Că, însă stilul, ortografia, punctuația, dominantele și idictismele grafice sunt aceleași și ele duc la concluzia că testamentele au fost scrise de defunct;

Că, apoi trecând la examinarea semnăturilor, expertul constată că semnătura dupe testamentul din 1913 prezintă o deosebire față de testamentul din 1916 și de toate celelalte semnături de comparație, prin faptul că litera D, nu se înlănțue cu restul minusculilor și prin faptul că nu există întrerupere dupe grupul „Dimi”, lucru care se explică prin împrejurarea că testamentul din 1913, s'a scris mult mai caligrafic decât acel din 1916 și evident mult mai caligrafic decât semnăturile puse pe actele de minimă importanță, explicațiuni pe cari expertul le dă și cu ocazia examinării scrisului din corpul testamentului și pe care acesta o găsește perfect explicabilă;

Că apoi din examinarea cernelii, a grosimei ductului, a dominantelor și idectismelor grafice din textul, data și semnătura testamentelor, expertul conchide că atât textul testamentelor cât și data și semnăturile sunt ale defunctului și că nu poate fi vorba de un fals;

Având în vedere că expertul Stahl, fiind citat înaintea acestei Curți pentru a da lămuriri asupra raportului său, prin răspunsurile date și consemnate în procesul verbal de la 19 Noembrie 1934, confirmă atât motivele cât și concluziunile raportului său;

Că cu această ocazie expertul mai arată că în principiu este o imposibilitate că aceeași persoană să semneze de două ori absolut identic;

Că în ce privește semnăturile celor două testamente ale defunctului, este natural să fie o diferență după un interval de timp, având în vedere vârsta de 60 de ani a testatorului și faptul că bătrânețea alterează rapid scrisul;

Că pe lângă acestea scrisul diferă și după importanța actului pe care cineva îl scrie, după momentul psihologic, după hârtie și peniță, etc.

Că în speță caracterele dominante ale scrisului rămânând perfect identice, scrisul fiind în general mai desorganizat la 1916, decât la 1913, iar în ce privește semnăturile, toate dominantele grafice sunt perfect identice;

Că pentru motivul că nu poate exista o semnătură perfect identică se explică de ce semnăturile din scriptele de comparație au variat.

Că această variație este tocmai dovada inexistenței falsului;

Că deosebirea literei t mic din semnătura Dimitriu a testamentului din 1916, este explicabilă prin faptul că este făcută caligrafic, pe când pe actul de împrumut din 1913 și testamentul din acelaș an, această literă este înodată, se explică prin aceea că ultimele patru rânduri ale testamentului din 1916, sunt scrise extrem de încet și foarte caligrafic, pe câtă vreme chiar în contextul aceluiași testament din 1916, primele rânduri sunt scrise mai repede și litera t este înodată;

Ambele testamente sunt scrise mult mai încet și deci mult mai caligrafic, decât actul de împrumut;

Că acest lucru s'ar mai putea explica prin faptul că pe măsura îmbătrânirii, desorganizându-se scrisul, grafismul revine la formele mai simple și mai ușoare de executat;

Având în vedere că din cele mai sus expuse, rezultă în raportul expertului Stahl, nu există nici o contradicție între motivele acestui raport și între aceste motive și concluziunile la care ajunge;

Că prin toate motivele din raportul său, expertul demonstrează că atât scrisul cât și data și semnătura ambelor testamente sunt proprii ale defunctului testator, constatare confirmată și prin concluziunile raportului de expertiză;

Având în vedere că și prin răspunsurile date de către expert înaintea Curții, el confirmă în total, atât motivele cât și concluziunile cuprinse în raportul său scris, dând toate explicațiunile necesare pentru lămurirea acestuia;

Că întrucât atât motivele raportului cât și concluziunile sale și explicațiunile date oral înaintea Curții, concordă în totul între ele și toate duc la afirmarea categorică că în speță nu poate fi vorba de un fals, obiecțiunea apelantului că între aceste acte ar fi contraziceri, este nefondată și urmează ca atare a fi înlăturată.

Având în vedere că apelantul mai invoacă ca motiv nulitatea testamentelor bazate pe violarea art. 654 cod civil, întru cât legatul veniturilor a fost lăsat unei școli care nu exista în momentul morții testatorului;

Având în vedere că din cuprinsul testamentelor lăstate de defunctul V. Dimitriu, se constată că acesta a testat întreaga sa avere Statului, reprezentat prin Ministerul de care va aparține școala ce a voit să creeze cu sarcina de a înființa această școală;

Că așa dar din însuși cuprinsul testamentelor rezultă că în speță legatar a fost instituit statul și nu cum pretinde apelantul, o școală inexistentă în mo-

mentul decesului testatorului, creierea școlii fiind o sarcină impusă legatarului prin testament;

Că fiind vorba de un legat făcut în interesul învățământului, este evident că legatul privea Ministerul de Instrucțiune, ca organ de stat, în atribuțiile căruia intră învățământul;

Că așa fiind, Statul reprezentat prin Ministerul Instrucțiunii având existență în momentul decesului testatorului, nu poate fi evident vorba de un legat lăsat unei persoane inexistente în acel moment;

Că de almintreli legea din 5 Februarie 1924, stabilește că dacă fundațiunea între vii sau testamentară este recunoscută persoană juridică, după moartea fondatorului, efectele liberalităților făcute anterior recunoașterii, se vor produce în favoarea fundațiunilor de la data actului de donațiune când e vorba de o fundațiune între vii și de la data morții testatorului în fundațiunile testamentare;

Că așa fiind, chiar în ipoteza susținută de apelant că școala ce urma a fi creată era beneficiara legatului, față cu dispozițiunile retroactive ale legii din 5 Februarie 1924, ea nu putea fi considerată ca persoană inexistentă în momentul deschiderii succesiunii.

Că așa fiind motivul nu este fondat;

Având în vedere că apelantul mai susține că testamentele ar fi nule potrivit art. 812 cod civil, pentru motivul că sunt făcute prin persoana interpusă a executorului testamentar spre a ajunge la școala care nu avea ființă în acel moment;

Că întrucât după cum se constată din cuprinsul testamentelor, averea a fost testată direct Statului, reprezentat prin Ministerul de care va depinde școala ce urma a fi înființată și nici de cum executorului testamentar, a cărui atribuțiune au fost numai de a face toate diligențele necesare, pentru a se aduce la îndeplinire dispozițiunile cuprinse în testamente, motivul invocat nu este exact în fapt și în consecință urmează a fi înlăturat;

Având în vedere că apelantul mai susține că testamentele cuprind dispozițiunea inalienabilității bunurilor-testate, care fiind o clauză ilicită, atrage nulitatea testamentelor;

Având în vedere că din cuprinsul testamentelor nu rezultă nici o clauză care să prevadă inalienabilitatea imobilelor testate;

Că printr'o singură clauză se prevede că școala ce se va înființa, va avea localul în casele dupe moșia testatorului și care vor fi amenajate după trebuință. În nici un caz și sub nici un cuvânt școala nu va fi mutată decât pe moșia sa Călugăreni;

Având în vedere că din această clauză nu rezultă intenția testatorului de a edicta o adevărată prohibițiune de înstrăinare a imobilului legat, ci ca fundațiunea care o creiază să aibă o durată perpetuă, ca și a persoanei morale instituită beneficiară;

Că din această clauză rezultă numai o obligație cu caracter perpetuu pentru persoana instituită legatară în scopul îndeplinirii voinței testatorului, obligațiune care evident poate fi îndeplinită, fie din însuși ve-

nitul imobilului legat, fie din venitul prețului realizat din vânzarea aceluia imobil;

Că interpretând această clauză în sensul ca prin ea testatorul a înțeles să prohibe înstrăinarea imobilului testat, ar însemna pe de o parte să se dea o greșită interpretare intenției testatorului, iar pe de alta a se desființa pur și simplu toate donațiunile și legatele făcute în favoarea stabilimentelor publice, pentru creierea de fundațiuni.

Că așa fiind motivul, nu este fundat;

Având în vedere că apelantul mai invoacă ca motiv nerespectarea dispozițiilor din art. 910, 911 cod civil, prin faptul că prin testament s'a lăsat executorului testamentar, nu numai sezina mobilelor, ci și cea a imobilelor și pentru o durată nedeterminată și în orice caz, mai mare de un an de zile;

Având în vedere că executorii testamentari au ca misiune de a veghea la executarea dispozițiilor din testament;

Că potrivit art. 911 cod civil, testatorul poate să le dea de drept posesiunea întregii sau parte din averea sa mobilă, pentru un timp care nu va trece peste un an de la moartea sa;

Având în vedere că sezina cu care executorul testamentar este investit prin articolul de mai sus, este distinctă de misiunea generală ce o are executorul testamentar, de a veghea la executarea dispozițiilor testamentare, cea dintâi încetând la expirarea termenului prevăzut în articolul de mai sus și, referindu-se numai la averea mobilă, pe când cea de a doua continuând și peste acest termen și referindu-se la întreaga avere testată;

Având în vedere că această sezină trebuie să fie conferită de testator fie în mod expres, fie să rezulte din însăși natura misiunii ce i-a fost încredințată de testator și care implică o posesiune de fapt a averii mobiliare;

Având în vedere că în speță, din examinarea testamentelor lăuate de defunctul V. Dimitriu, nu rezultă că acesta ar fi conferit prin ele executorilor testamentari sezina;

Că, deasemeni nu rezultă că le-ar fi conferit vre-o misiune care să implice posesiunea de fapt a averii testate;

Că, chiar dacă din testament ar rezulta aceasta, ea nu ar putea totuși să ducă cum preinde apelantul la anularea testamentelor, ci ar da drept erezilor ca potrivit art. 912 c. civ., să scoată din posesiune pe executorii testamentari;

Că așa fiind motivul nu este fondat;

Având în vedere că prin motivul ultim se susține de către apelant că testamentele de cari se servește intimatul nu sunt valabile întrucât sunt — rezultatul dolului și captațiunei exercitate de Elena Stănescu, asupra testatorului;

Având în vedere că în materie de dispozițiuni cu titlul gratuit, dolul celei mai adeseori se exercită fie prin captațiune fie prin sugestione;

Că este sugestione atunci când o persoană în interesul său, sau a altei persoane solicită de la cineva,

o liberalitate, pe care acesta nu se gândea să o facă și nici nu avea nici un motiv să o facă;

Că este captațiune când o persoană prin mijloace blamabile își câștigă buna voință unei persoane, în scop de a obține o liberalitate;

Că atât sugestiunea, cât și captațiunea, nu pot constitui o cauză de nulitate a liberalității decât numai în cazul când se produc prin dol și fraudă, de natură a aduce o atingere morală la libertatea testatorului, inducându-l în eroare, într'un mod grav, astfel că această eroare să fie singurul motiv a liberalității, sau să-i fi inspirat o voință diferită de cea pe care ar fi avut-o dacă era la propria sa inspirație;

Având în vedere că prin scrierea de la 14 Ianuarie 1915, adresată de testator fraților săi: Guță și Petrică, referindu-se la apelant, spune textual: „Iar „Costică care poartă alt nume și care nici odată nu „m'a ascultat și totdeauna a fost rău și obrasnic cu „mine și în amintirea celor ce a făcut cu mama în „ultimele zile ale vieții, furând cheile din toate păr- „țile și nu a voit să căutăm cu toții să-i scoatem „rufăria, a lăsat-o de a murit în ce avea mai prost „și aceasta numai în scop de a fura; Fiindcă îi tre- „buia cheile să umble prin toate părțile să fure cum „a și furat atât economiile mamei noastre cât și „suma de 45.000 lei pe care îi luase mama cu 6 luni „înaintea morții din vânzarea caselor din Bulevard, „vânzare despre care nu a știut nimeni decât el „care a fost și samsar și avocat și despre care vân- „zare a spus după încetarea mamei din viață și „după ce a furat banii. Pentru aceasta nu merită „mai mult decât ceiace îi las în testament”;

Că evident, singura această scrisoare emanând de la testator din care rezultă în mod clar ce fel de sentimente nutrea acesta pentru apelant, ar fi suficientă pentru a face deplină dovadă că în speță dispozițiunile din testament nu au fost rezultatul unei captațiuni sau sugestioni, ci a fost expresiunea liberei voințe a testatorului;

Având în vedere că acest fapt este întărit și cu depunerile martorilor Ioniță Dumitrache, Elena I. Dumitru, D. Perianu, Ion Sandu Constantin, Ioan Bănică și Lucia Niculescu, propuși de intimat și audiați sub prestare de jurământ din declarațiile cărora rezultă că testatorul era de multă vreme hotărât să lase averea Statului, lucru care îl spunea la toată lumea, că era un om deștept, care singur își conducea averea, iar Elena Stănescu era o servitoare care nu avea nici o influență asupra sa și pe care adeseori o biciuia, și în fine că acasă la testator veneau și rudele și orice persoane voiau să-l vadă.

Că față de aceste dovezi bazate pe acte emanând de la testator, coraborate cu depunerile martorilor mai sus menționați, din care unul chiar avocat al defunctului, depunerile martorilor propuși de apelant în scopul de a arăta că defunctul testator era împiedicat de a vedea și corespunde cu rudele sale, apar neverosimile și urmează a fi înlăturate pentru acest motiv cum și pentru motivul că din ele nu

rezultă nici un dol sau fraudă de natură a aduce o atingere la libertatea de a dispune a testatorului;

Că dealtfel și din actul de învoială încheiat la 28 Aprilie 1917 între apelant și Fotache D. Ioan, pe de o parte și Elena Stănescu pe de altă parte, rezultă că cei dintâi, recunoscând că aceasta din urmă l'a îngrijit pe defunctul testator până în ultimul moment, drept recunoștință se obligau pentru cazul când ar ar fi existat testament să-i cumpere în București o casă cu trei camere și bucătărie și să-i dea o rentă viageră de 1200 lei anual, liberalitate evident cu mult mai mare, decât venitul de 1.500 lei anual, ce-i fusese lăsat în testamentele defunctului B. Dimitriu și care dovedește pe deplin cât de mult a apreciat apelantul modul de comportare a femeiei Stănescu față de defunct și familia sa și învederează tot odată lipsa de interes ce dânsa ar fi avut de a l'înălțura de la succesiune;

Că deasemeni dat fiind minima importanță a legatului lăsat prin cele două testamente olografe nu apare nici interesul care l'ar fi putut avea numita ca să determine pe defunct a testa averea Statului;

Că față de toate aceste considerațiuni și acest ultim motiv de apel nefiind fondat, urmează ca atare a fi respins și apelul, cu 12.000 lei cheltueli de judecată, apreciate de Curte.

Pentru aceste motive redactate de d-l Consilier Ernest Ceaur Aslan, respinge.

Semnați: Gh. T. Ionescu, Ernest Ceaur Aslan, Traian Orleanu.

TRIBUNALUL ILFOV S. I-a COM.

Audiența din 14 Martie 1935

Președinția d lui Hariton Udrea, judecător

Banca Danubiană cu Judele sindic lichid. fal. C. Ciobanu

PRIVILEGIU. — PRIORITATEA PRIVILEGIILOR SPECIALE ASUPRA CELOR GENERALE. — PRIVILEGIUL LOCATARULUI ȘI AL SALARIAȚULUI. (ART. 1736 COD. CIV. VERIFICĂRI TARDIVE. — DISTRIBUȚIA. — CREDITOR VERIFICAT, ÎNSĂ NETRECUT PE TABLOU DE DISTRIBUȚIE. — PRELUĂRI DIN DISTRIBUȚIILE ULTERIOARE.

1. În principiu, privilegiile generale sunt primite de privilegiile speciale, cu excepția cheltuelilor de judecată, când sunt făcute în interesul tuturilor creditorilor, și cheltuelilor de îngropare, unde pentru motive de armanitate, legea a creiat prioritatea acestui privilegiu.

2. Dacă un creditor verificat tardiv, poate să preia dintr'o distribuție ulterioară, cota ce i se cuvenea în distribuțiile anterioare, când acesta stabilește că a fost în imposibilitate să se verifice în termen, soluția preluării se impune a fortiori, când un creditor a fost verificat în termen, însă cu ocazia facerii tabloului, acest creditor a fost omis, iar despre facerea tabloului, acest creditor nu a fost înștiințat.

No. 464. Admisă contestația făcută de Banca Danubiană, S. A. în lichidare.

Tribunalul,

Asupra contestației făcută prin petiția înreg. la No. 4920 din 1933, de către Societatea Anonimă Banca Danubiana în lichidare, cu sediul în București,

Calea Victoriei Nr. 86, contra tabloului de distribuție a sumelor realizate în lichidarea falimentara Constantin Ciobanu, întocmit de d-l judecător al acestei lichidări, în ziua de 18 Februarie 1935.

Având în vedere susținerile contestatoarei, ale creditorilor intervenienți, precum și lucrările dela dosar.

Având în vedere că, contestatoarea a susținut, că în lichidarea falimentară Constantin Ciobanu, la cererea unor salariați, tribunalul a autorizat pe d-l judecător Sindic să facă un tablou de distribuție a sumelor rezultate din vânzarea activului acestei lichidări; că, în acest tablou, au fost trecuți numai salariații; că, contestatoarea, care era proprietară a localului unde s'a exercitat comerțul, deși avea un privilegiu, care prima pe salariați, nu a fost trecută pe tablou; că, contestatoarea nu a știut de distribuția sumelor; că, în urmă, s'a făcut din nou o cerere, din partea salariaților, ca să se facă un nou tablou de distribuție pentru sumele rezultate din chirii imobilului ce aparține debitorului; că contestatoarea cere să fie trecută la tablou înaintea salariaților fiindcă privilegiul său primează pe al acestora.

Având în vedere că intervenienții au susținut, că asupra vânzării activului, format din mărfuri și edecuri, ce a aparținut debitorului C. Ciobanu, contestatoarea, ca proprietară a imobilului, unde s'a exercitat comerțul, avea privilegiu asupra mărfurilor vândute; că, însă contestatoarea nu a venit la distribuția prețului, rezultat din vânzarea acestui activ; că acum s'a făcut un nou tablou de distribuție, asupra sumelor rezultate din chirii unui imobil al debitorului; că asupra acestor sume contestatoarea, nu are privilegiu; în consecință intervenienții au cerut respingerea contestației, rămânând bun tabloul de distribuție făcut.

Având în vedere că în fapt, se constată că contestatoarea Banca Danubiană în lichidare, a fost verificată ca creditoare privilegiată cu suma de lei 249.000, având privilegiul locatarului.

Că iarăși se mai constată, că cu ocazia facerii primului tablou de distribuție, contestatoarea nu a fost încunoștiințată de distribuția sumelor rezultate din vânzarea activului.

Că, se mai constată, că tabloul de distribuție de față, se face asupra veniturilor unui imobil, ce aparține debitorului, iar diferendul la această distribuție se poartă între contestatoarea și salariații, cari au luat parte și la prima distribuție.

Că, acestea fiind faptele, urmează a se examina chestiunea în drept:

Considerând că după art. 1736 cod. civ., privilegiile generale sunt primite în principiu de către privilegiile speciale; că rațiunea acestei dispoziții se găsește în faptul, că cel care a pus obiectul în patrimoniul debitorului, sau cel care l-a conservat, cum și cel care are un privilegiu bazat pe ideia de gaj, merită să treacă înaintea altor creditori; că din privilegiile generale, numai cel pentru cheltueli de judecată, făcute în interesul tuturor creditorilor, cum și privilegiul cheltuelilor de îngropare, trec înaintea privilegiilor speciale; că explicația pentru privilegiul cheltuelilor de judecată, se găsește în faptul, că aceste cheltueli fiind făcute în interesul tuturor creditorilor, ele sunt făcute și în interesul creditorului cu privilegiu special, iar pentru privilegiul cheltuelilor de îngropare, un sentiment de umanitate a dictat prioritatea acestui privilegiu.

Considerând că privilegiul salariatului este în privilegiu general; că privilegiul locatarului, avut în

condițiile art. 1730 al. I cod, civ., este un privilegiu special; că după principiul arătat ma înainte, că privilegiul special primează un privilegiu general, privilegiul locatarului va prima privilegiul salariațului.

Având în vedere că în speța de față, când s'a făcut primul tablou de distribuție, acest tablou trebuia să fie făcut, trecându-se contestatoarea, care avea privilegiul locatarului, înaintea salariaților, care au un privilegiu general; că însă în acest tablou au fost trecuți numai salariații, nu și contestatoarea; că, contestatoarea nici nu a fost înștiințată de facerea și execuția tabloului; că aceasta cu ocazia facerii celui de al doilea tablou de distribuție, luând cunoștință de facerea tabloului, a făcut contestația de față, arătând că și de data aceasta ea nu a fost trecută în tablou, mai cerând și preluarea drepturilor sale, ce se purtau asupra primului tablou;

Având în vedere că tabloul de al doilea privește sumele rezultate din chiria unui imobil al debitorului, unde contestatoarea nu are privilegiu; că însă prin faptul că contestatoarea, se găsește în fața acelorăș creditori, care au luat parte la primul tablou de distribuție, urmează să examinăm, dacă contestatoarea nu poate să ceară, ca privilegiul ei, care se putea exercita la primul tablou, nu poate să fie exercitat și cu ocazia facerii tabloului de al doilea?

Considerând că după art. 824 cod. com., creditorii cari au declarat tardiv creanțele lor, nu pot să reclame, în contra unei repartizioni făcute; că acești creditori vor putea concura numai la repartitiile următoare, în proporție cu creanțele lor; că dacă însă ei justifică, că au fost în imposibilitate de a face declarația creanței lor în termen, acești creditori vor putea fi admiși, a prelua asupra activului nedistribuit și dividendele, ce li s'ar fi cuvenit în distribuțiile anterioare.

Considerând, că dacă aceasta este soluția când un creditor își verifică tardiv creanța sa, soluția, ca din distribuțiile ulterioare, să fie preluată și partea cuvenită din distribuțiile anterioare, se impune a *fortiori*, când un creditor a fost verificat în termen, însă cu ocazia facerii tabloului, acest creditor nu a fost trecut pe tablou.

Că, nu se poate spune, că acest creditor trebuia să facă contestație la tabloul de distribuție, fiindcă acest creditor nefiind înștiințat de facerea tabloului și de execuția lui, el nu a avut putința să facă contestație.

Că, un asemenea creditor, poate deci să vină la tabloul din urmă, cu drepturile, pe care le avea în tabloul anterior;

Că, el își va păstra și privilegiul din primul tablou, când părțile din al doilea tablou, sunt aceleaș cu cele din primul tablou;

Că numai când la al doilea tablou, ar veni creditori, care ar avea un privilegiu pentru sumele din urmă, creditorul omis din primul tablou nu ar putea să vină la tablou, înaintea creditorilor, care au privilegiu pentru sumele, ce se distribuie cu ocazia facerii tabloului din urmă;

Având în vedere că în speța de față, creditorii, cari vin la al doilea tablou, sunt creditori, cari au luat parte și la primul tablou, că la primul tablou după cum s'a arătat, acești creditori nu puteau să primeze pe contestatoare; că în situația aceasta creditoarea poate să-și preia drepturile sale, ce i se cuveneau cu ocazia facerii primului tablou.

Că dar, față de toate aceste constatări, contestația

în discuțiune este întemeiată și în consecință se admite ca atare, dispunându-se ca d-l judecător lichidator să alcătuiască un nou tablou pentru distribuția sumei de lei 1.732.869 și să atribuie creditoarei contestatoare lei 61.897 în contul creanței sale privilegiate, iar restul să fie alocat cotei Statului, cheltuielilor Sindicatului și Creditului Funciar Urban.

Pentru aceste motive admite.

Semnați: *Hariton Udrea, Mihail Manolescu.*

JUDECATORIA OCOLULUI II URBAN BUCUREȘTI

Audiența dela 26 Martie 1935

Judecător: **I. Simionescu**

Krum Stoianoff cu Haralambie Radonovschi

CAMBIE. — ACȚIUNE. — INTENTAREA EI DE O PERSOANĂ FĂRĂ CALITATE. — RATIFICAREA INTERVENITĂ DUPĂ SCURGEREA TERMENULUI DE 5 ANI PENTRU PRESCRIPȚIE. — ART. 949 COD. COM.

O acțiune cambială intentată de o persoană fără calitate, nu poate fi considerată ca prescrisă, prin faptul că ratificarea ei s'a produs după ce a trecut 5 ani de la scadența cambiei, cursul prescripției fiind întrerupt prin introducerea acțiunii, chiar când ea a fost făcută de o persoană fără calitate, întru cât această acțiune are existența ei în virtutea principiului de gestiune de afaceri aplicabil și în materie de acte juridice.

No. 648. — Admisă acțiunea intentată de Krum Stoianoff lucrând în numele și pentru Banca Unirea Comercială în lichidare din Constanța cu Haralambie Radonovschi.

Judecata,

Asupra acțiunii cambiale intentată de către Krum Stoianoff domiciliat în București Calea Călărași No. 25, în numele și pentru Banca Unirea Comercială în lichidare din Constanța în baza procurei autentificată la No. 292/933 Judecătoria Ocol Urban Constanța prin care chiamă în judecată comercială pe Haralambie Radonovschi domiciliat în București str. Luigi Cazzavilan No. 5 bis. spre a fi obligat la plata sumei de 30.000 lei ce-i datorează în beza a două cambii scăzute și protestate la 31 August 1928 una de 20.000 lei iar cealaltă de 10.000 lei.

Având în vedere că pârătul prin avocatul său arată că acțiunea cambială este nulă și prescrisă prin aceea că acțiunea fiind semnată de Krum Stoianoff care nefiind nici posesorul cambiiilor și nici mandatarul Băncii Unirea, în numele căreia în cuprinsul acțiunii se vorbește că a făcut această acțiune, urmează că acțiunea este nulă ca fiind făcută de o persoană fără calitatea de a reprezenta Banca Unirea Comercială; că chiar dacă s'ar trece peste această obiecțiune, totuși polițele având scadența la 30 August 1928 și până la data de 26 Maiu 1934 când conform art. 96 Cod. Com. prin Monitorul Oficial s'a publicat ratificarea de către adunarea generală anuală din 1934 a operațiunilor făcute până atunci de lichidator; inclusiv acordarea procurei de substituie dată D-lui Stoianoff și ca atare semnare acestei acțiuni nefiind valabilă decât dela acea dată urmează ca acțiunea cambială—trecând mai

mult de cinci ani — să fie considerată ca prescrisă.

Având în vedere că în fapt se constată că, soc. Unirea Comercială din Constanța soc. în lichidare prin procesul verbal al adunării generale și publicat în Monitorul Oficial în ziua de 6 Iulie 1933 No. 152 pag. 5371 adunarea acționarilor a acordat lichidatorului Theodoroff depline puteri, de reprezentarea soc. în lichidare și care poate să fie substituit și de avocatul Mânzu.

Considerând aceasta fiind situația juridică de re-prezentare în justiție a soc. reclamante în lichidare se pune întrebarea dacă acțiunea de față intentată de către Krum Stoianoff, adică de altcineva decât lichidatorul societății sau substituitorul său, în timpul când societatea era în lichidare, este valabilă și dacă între timp, trecând cinci ani dela scadența celor două cambii din August 1928, nu este prescrisă.

Considerând că, deși Krum Stoianoff care a redactat și intentat acțiunea de față în momentul intentării și până la data de 25 Maiu 1934 — când a fost ratificată această acțiune de către Adunarea Generală, nu avea calitatea oficială de a reprezenta această Bancă, totuși în speță această acțiune — în lipsă de un termen fatal, ca în cazul de apel sau recurs, putând să fie ratificată de organele în drept așa cum s'a și întâmplat prin actele încheiate și publicate prin Monitorul Oficial No. 118/934, prin ratificare a devenit valabilă, și prin aceasta acoperindu-se viciul inițial de nulitate prin acea că fusese iscălită de o persoană fără calitate, nulitatea dispăre, iar incidentni a devenit fără cauză justă și valabilă.

Considerând că, obiecțiunea ridicată de pârât că acțiunea chiar dacă este valabilă intentată totuși în conformitate cu art. 96 cod. com. ratificarea intentării acțiunii de către adunarea generală neproducând efecte față de terți decât la publicarea ei prin Monitorul Oficial, la data de 25/7/934, prin aceasta acțiunea cambială este prescrisă, întru cât dela August 1928 până la Mai 1934 au trecut mai mult de 5 ani și ca atare acțiunea aceasta urmează a fi respinsă ca tardivă, această obiecțiune este neîntemeiată, întru cât în speță deși au trecut 5 ani dela scadența cambiilor și până la ratificarea acțiunii în Mai 1934, totuși cursul prescripțiunii este intrerupt prin introducerea acțiunii chiar când este făcută de o persoană fără calitate, întru cât această acțiune are existența în virtutea principiului de gestiune de afaceri aplicabil chiar în materie de acte juridice și ca atare pot fi ratificate ca acte de administrație, producând efecte juridice prin analogie cu acțiunea care deși declinată prin incompetență, totuși în virtutea art. 1869 c. civ. produce efectul unei intreruperi de prescripții.

Că astfel fiind judecata găsește neîntemeiat acest incident de prescripția acțiunii cambiale și ca atare îl respinge.

Considerând că în ceiace privește dovada acțiunii cambiale reclamantul prezintă 2 cambii în valoare totală de 30.000 lei scăzute și protestate la 31 August 1928.

Având în vedere că pârâtul cu nimic nu face azi

dovada plăței sumei din cambiiile ce se prezintă de reclamant.

Că așa fiind acțiunea cambială de față urmează a fi admisă ca atare.

Având în vedere și cererea reclamantului pentru cheltueli de judecată și apreciind o admite pentru suma de lei 1.000.

Văzând și art. 349 c. com.

Pentru aceste motive admite.

Semnat: I. Simionescu

BIBLIOGRAFIE

Recueil d'études sur les Sources du Droit, en l'honneur de François Geny 1).

Lucrarea se compune din 3 tomuri, primul intitulat *Aspects historiques et philosophiques*, de 309 pagini al II-lea *Les sources generales des systemes juridiques actuale*, și al III-lea *Les sources des diverses branches du Droit*. Ea cuprinde 63 studii în onoarea prof. Fr. Geny cu ocazia retragerii sale, pentru limita de vârstă, din învățământ. Majoritatea studiilor sunt scrise în limba franceză, iar cele în limbile engleză, germană, sau italiană sunt însoțite de traducerea franceză. Publicat din inițiativa prof. Ed. Lambert din Lyon, aceste volume conțin lucruri semnate de profesori, înalți magistrați și avocați; anume 26 din Franța, 13 din Statele Unite, 8 din țările germanice, 3 din Anglia, 3 din Belgia, 3 din Japonia, 5 din România, 2 din Elveția, 2 din Ungaria și din aproape toate celelalte țări din lume. Lucrarea închinată în onoarea ilustrului profesor francez Fr. Geny constituie o adevărată introducere necesară la studiul Dreptului comparat și a dat ocazie să se întâlnească, în același loc, sforțările specialiștilor din diferitele ramuri ale Dreptului. Dintre juriștii români au colaborat în aceste volume domnii:

Al. Costin; *L'interprétation du Droit civil d'après la jurisprudence roumaine*. (vol. II pag. 303—313).

Mircea Djuvara; *Droit rationnel et Droit positif*. (vol. I pag. 245—276). Traian Ionașcu; *La volonté dans la formation des contrats*. (vol. II pag. 368—378).

Em. Miculescu; *Technique de la Cour de Cassation roumaine pour l'examen de l'inconstitutionnalité des lois*. (vol. III pag. 68—76).

P. Vasilescu; *L'oeuvre de François Geny et ses résultats* (vol. II pag. 48—59).

1) Librairie Recueil Sirey, Paris (176 fr.).

In Colecția Legilor României

*Sub îngrijirea d-lui Profesor Universitar G. ALEXIANU
au apărut următoarele legi:*

Legea monopolului băut, spirtoase cu modif. din 1933	30.—
Legea și regulamentul persoanelor juridice	30.—
Statutul funcționarilor publici (adnotat)	50.—
Contenciosul Administrativ (adnotat)	75.—
Legea timbrului, cu indice alfabetic (ediție completă)	75.—
Codul pensiilor (ediția 1935)	80.—
Legea administrației locale (ediție completă)	65.—
Legea pentru încurajarea construcțiilor cu modificările din 1935	40.—
Legea accelerării judecăților	35.—
Legea și regulamentul comerțului de bancă	40.—
Legea și regulamentul pentru utilizarea personalului românesc în întreprinderi	20.—
Legea sanitară, cu toate modificările la zi.	

Ediț. Librăriei „Universală” Alcajay & Co., București
De vânzare la toate librăriile din țară.

A apărut :

TOMUL XII 1934

PARTEA II-a

Regulamente a Colecției oficiale de legi

și regulamente întocmită de Consiliul legislativ

Prețul: 200 lei. (cu suplimentul)